

**Кириченко
Олександр Анатолійович**

доктор юридичних наук, професор,
завідувач кафедри права факультету
економіки і права,
Міжнародного класичного
університету імені Пилипа Орлика

**СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ
ДЖЕРЕЛ**

1. Верховенство права. Доповідь, схвалена Європейською Комісією «За демократію через право» (Венеціанською Комісією) на 86-му пленарному засіданні. Венеція. 25 – 26 березня 2011 р. URL : https://supreme.court.gov.ua/userfiles/CD_L_AD_2011_003_rev_2011_04_04.pdf.
2. Кириченко О. А., Ткач Ю. Д., Бондаренко І. В. Інновації юриспруденції в забезпеченні журналістської галузі права та медіабезпеки : монографія. Варшава : RS Global Sp.z O.O.; Київ : Видавець Назаров О. А., 2022. 2-ге вид. 1012 с. (додаток до електронного реферативно-наукового журналу «Судово-психологічна експертиза. Застосування поліграфа і спеціальних знань в юридичній практиці»).
3. Кириченко О. А., Косаревська О. В., Шаповалова І. О. Юридичні ляпсуси у вигляді ретроспективного застосування обтяжуючого закону за триваючими кримінальними правопорушеннями. The Journal of Eastern European Law. Журнал східноєвропейського права. Междунар. наук.-метрич. бази : Index Copernicus International, HeinOnline. 2023. № 109. С. 5-19. URL : http://eastemlaw.com.ua/wp-content/uploads/2023/04/kirichenko_berezovenko_kosarevska_109.pdf
4. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод : від 4 листопада 1950 р., ратиф. законом України № 475/97-ВР від 17 липня 1997 р. Дата набрання чинності для України 11 вересня 1997 р. [Zakon.rada.gov.ua](http://zakon.rada.gov.ua) : веб-сайт. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004.
5. Конституція України : закон України від 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, № 30, ст. 141, зі змінами згідно із законом № 27-ІХ від 3 вересня 2019 р., ВВР, 2019, № 38, ст. 160. [Zakon.rada.gov.ua](http://zakon.rada.gov.ua) : веб-сайт. URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254k/96-vr>.
6. Кримінальний кодекс України : закон України від 5 квітня 2001 р.,

«КАНАБІС-ТЕОРІЯ» УКРАЇНСЬКОЇ ВИЩОЇ СУДОВОЇ ІНСТАНЦІЇ ЯК ЮРИДИЧНИЙ ЛЯПСУС, ЩО ПОРУШУЄ ПРАВОВИЙ СТАТУС ПЕРЕСЛІДУВАНОГО У КОНТЕКСТІ ВИМОГ Ч. 1 СТ. 7 КОНВЕНЦІЇ

Якщо стисло викласти проблему, що аналізується, на підставі однієї з останніх публікацій по даній проблемі [3, с. 5-19], то доцільно підкреслити, що колегія суддів Другої судової палати Касаційного кримінального суду Верховного суду у рішенні від 11 листопада 2021 р. по справі № 220/1260/20 [8] в порушення вимог ч. 1 і ч. 3 ст. 3 КК України [6] джерелом кримінального законодавства визнала не вказані норми кодексу про «час (період) вчинення кримінального правопорушення», а власний «винахід», що з урахуванням фактичних витоків даної справи правильніше було б іменувати в якості «канабіс-теорії» про день вчинення триваючого кримінального правопорушення у розумінні всього періоду його вчинення», вважаючи, однак, таким лише день закінчення триваючого кримінального правопорушення і в силу цього в порушення ч. 2 ст. 3, ч. 1, 2, 3 ст. 8, ч. 3 ст. 22, ч. 1 ст. 58, ч. 3 ст. 62 та ін. Конституції України [5], ч. 2 ст. 5 КК України [6], ч. 4 ст. 17 КПК України [7], позиції загальноновизнаного британського юриста А. В. Дайсі [1, с. 6], п. п. 44-51 та п. 52 доповіді Венеціанської комісії «Верховенство права» [1, с. 11-12], ч. 1 ст. 7 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод [4]; усталеної судової практики : чисельних рішень Європейського суду з прав людини у справах «Пухк проти Естонії» [10] та ін. («Дікме проти Туреччини», «М. проти Німеччини», «Мактуф І Дам'янович проти Боснії і Герцеговини» та ін.); Конституційного суду України від 9 лютого 1999 р. № vd990209 vn1-рп/99, від 19 квітня 2000 р. № vd20000419 vn6-рп/2000, від 13 березня 2012 р., № 6-рп/2012 та ін.; другої судової палати Касаційного кримінального суду Верховного суду від 21 грудня 2021 р. по справі № 426/4030/18 щодо переживаючої сили пом'якшуючого закону; чисельних рішень цієї та інших судових палат ККС, інших касаційних судів у рішеннях від 19 червня 2018 р., № 820/5348/17; та ін.; юридичне некомпетентне ретроспективно поширили дію обтяжуючого закону на увесь період зберігання підсудним у своїй домівці особливо небезпечного о наркотику – канабісу [8], причому за відсутності у справі доказів й про те, що зі вступом у силу нового обтяжуючого закону у підсудного відповідним чином змінився умисел на продовження вже й оновленого злочинного стану [3, с. 14-15].

За наявності цих доказів можна було б говорити про появу підстав для обґрунтування такої нової категорії загальної частини Антикримінальної галузі права, як «триваюче продовжуване кримінальне правопорушення, що складається з двох і більше тотожних епізодів на основі різних за ступенем тяжкості антикримінальних законів, об'єднаних однією метою у формі прямого чи непрямого умислу» [3, с. 15].

Але і у такій ситуації не можна вину підсудного будувати на підставі вимог ч. 2 ст. 68 Конституції України

№ 2341-III. Відомості Верховної Ради (ВВР), 2001, № 25–26, ст. 131, зі змінами згідно із законом № 2839-IX від 13 грудня 2022 р. [Zakon.rada.gov.ua](http://zakon.rada.gov.ua) : веб-сайт. URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>.

7. Кримінальний процесуальний кодекс України : закон України від 13 квітня 2012 р. № 4651-VI. Відомості Верховної Ради України, 2013. № 9-10, ст. 88, зі змінами згідно із законом № 2858-IX від 12 січня 2023 р. [Zakon.rada.gov.ua](http://zakon.rada.gov.ua) : веб-сайт. URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>.

8. Постанова колегії суддів Другої судової палати Касаційного кримінального суду Верховного Суду від 11 листопада 2021 р., справа № 220/1260/20, провадження № 51-3077 км 21. Єдиний державний реєстр судових рішень : веб-сайт. URL : <https://reyestr.court.gov.ua/Review/101211516>

9. Ухвала судді Добровеличківського районного суду Кіровоградської області І.П. Майстер від 29 березня 2023 р. про відмову у затвердженні угоди угода між прокурором та обвинуваченим про визнання винуватості по кримінальній справі по ч. 5 ст. 407 КК України. Єдиний державний реєстр судових рішень : веб-сайт. URL : <https://youcontrol.com.ua/catalog/court/1105/>.

10. European Court of Human Rights (55103/00) - Court (Fourth Section) - Judgment (Merits and Just Satisfaction) - CASE OF PUNK v. ESTONIA. Stradalex : веб-сайт. URL : https://www.stradalex.com/en/sl_src_public_jur_int/document/echr_55103-00.

про те, що незнання законів не звільняє від юридичної відповідальності [5], оскільки це фактично означає так зване «об'єктивне вменення», а з двох чи можливо і більше законів, що діяли протягом вчинення триваючого кримінального правопорушення, підлягає застосуванню протягом всього часу (періоду, проміжку часу) вчинення такого правопорушення закон чи частини різних законів, що найбільше покращують правовий статус підсудного. У той же час власне на основі цього юридичне некомпетентного рішення касаційної інстанції голова Добровеличківського районного суду Кіровоградської області із показовим для даної ситуації прізвищем І.П. Майстер виніс аналогічне рішення по справі про вчинення триваючого кримінального правопорушення із самовільного залишення місця служби, вчиненого в умовах воєнного стану [9].

Тобто, у обох цих випадках має місце цинічне порушення загальновизнаного принципу неможливості зворотної дії закону, що краще за все розуміти в якості «загально правового принципу про лише перспективну дію правового акту, що погіршує правовий статус особи чи іншого соціосуб'єкта, а також про як перспективну, так й ретроспективну дію правового акту, що покращує правовий статус особи чи іншого соціосуб'єкта, в т.ч. і дію, що переживає у разі наявності погіршуючий правовий акт, протягом всього періоду вчинення триваючого, продовжуваного чи триваючого продовжуваного правопорушення або ще не відбутого залишку певного виду карально-виховної антикримінальної чи іншого виду юридичної відповідальності: строку судимості, іншого обмеження правового статусу особи чи іншого соціосуб'єкта» тощо [3, с. 15].

Таким чином, так звана «канабіс-теорія» однієї з колегій суддів ККС Верховного суду виявилася відвертим проявом їх юридичної непрофесійності не інакше рівня юридичного ляпсусу, що порушує правовий статус переслідуваної особи у контексті вимог, перш за все, ч. 1 ст. 7 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, відповідної практики Європейського суду з прав людини, українського Основного закону та інших законів і вітчизняної судової практики на вищому рівні.

І такий стан справ принципово не дивує, якщо мати на увазі наявність у процедурі псевдоконкурсів із обрання суддів вищої ланки біля 50 істотних порушень порядку проведення і встановлення їх результатів. Так, на першому етапі псевдоконкурсу в касаційні суди від 7.11.2016 р. було призначено суддями КАС 10 двісників за результатами виконання практичного завдання з 29 таких суддів; КГС - 10 з 29; і т. д., а на другому етапі цього ж псевдоконкурсу від 2.08.2018 р. у касаційні та антикорупційні суди ці результати виявилися ще більш цинічними.

Зокрема, суддями Вищого антикорупційного суду України було призначено 20 з 27 кандидатів-двісників

за результатами практичного завдання, в т. ч. і голова цього суду – О.В. Танасевич, яка працювала з 2002 р. помічником судді, а з 2012 р. - суддею Печенізького районного суду Харківської області !!!; а касаційного кримінального суду - 9 з 13, антикорупційної апеляційної палати - 5 з 11; КАС - 7 з 25; і т. д. [2, с. 72-73]. Скоріше за все, за аналогічною процедурою були обрані такого роду «майстри» на посади суддів та голів суду й інших українських судів!!! [3, с. 15].